

Bezoekadres

Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

Postadres

Postbus 90613
2509 LP Den Haag

www.rechtspraak.nl

De minister van Justitie en Veiligheid
dhr. D.M. van Weel
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 8 juli 2026
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
bijlagen 1
onderwerp Advies Vereenvoudigingswet Justitie en Veiligheid 2027

Geachte heer Van Weel,

Bij brief van 11 juni 2026, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (hierna: de ‘Raad’) advies uit te brengen inzake de Vereenvoudigingswet Justitie en Veiligheid 2027 (hierna: het ‘Wetsvoorstel’).

HET WETSVOORSTEL

In het coalitieakkoord dat ten grondslag ligt aan het kabinet-Jetten is een jaarlijkse ‘vereenvoudigingswet’ aangekondigd. Doel van deze jaarlijkse vereenvoudigingswet is om regels te vereenvoudigen door onder meer onnodige regels te verminderen en burgers en bedrijfsleven meer centraal te stellen bij de uitvoering van regelingen en meer snelheid daarin te realiseren. Dit wetsvoorstel maakt deel uit van de eerste tranche en beoogt wijzigingen door te voeren in diverse wetten op het terrein van Justitie en Veiligheid met als doel fouten en onduidelijkheden daarin te verbeteren of bepaalde procedures te vereenvoudigen.

Het Wetsvoorstel behelst met name de volgende wijzigingen:

- I. wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: ‘Rv’), waarmee het uitgangspunt wordt geschrapt dat bij het leggen van beslag een afschrift van stukken moet worden verstrekt aan een bij het beslag betrokken derde, zoals de werkgever in geval van loonbeslag (artikel V, onderdelen A t/m D en F t/m I); en
- II. wijziging van Rv in verband met mogelijkheden tot het verzoeken om voorlopige voorzieningen gedurende de echtscheidingsprocedure (artikel V, onderdelen K en N).

Andere onderdelen van het Wetsvoorstel betreffen met name technische verbeteringen, waaronder terminologische aanpassingen en verbeteringen in de verwijzing naar andere wetsbepalingen (onder meer met de artikelen II, III, IV en V) en enkele flexibiliseringsbepalingen voor ondernemingen (artikel I), onder meer door het bieden van mogelijkheden voor bepaalde rechtspersonen om statuten in het Engels op te stellen.

datum 8 juli 2026
pagina 2 / 6

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

ADVIES

Het advies is als volgt opgebouwd. Het eerste deel bestaat uit enkele opmerkingen vooraf (I). In het tweede deel wordt ingegaan op de voorgestelde wijzigingen in het Wetsvoorstel (II). Onder III geeft de Raad een tweetal aanvullende suggesties voor verbeterpunten in overweging (II), in de hoop dat deze ook in deze eerste tranche van de Vereenvoudigingswet kunnen worden meegenomen.

I. Opmerkingen vooraf

De Raad heeft waardering voor het voornemen om jaarlijks een vereenvoudigingswet op te stellen met als doel regels te vereenvoudigen en fouten en onduidelijkheden in wetgeving te verbeteren. Een dergelijk instrument kan een impuls geven aan de kwaliteit van wetgeving en (administratieve) lasten voor burgers en bedrijven verminderen. Duidelijkere wetgeving kan ook bijdragen aan een betere toegang tot het recht.

De Raad constateert evenwel dat de gegeven adviestermin van vier weken bijzonder kort was. De gegeven adviestermin is ook niet in overeenstemming met de eerdere afspraak over een kortere adviestermin die op bestuurlijk niveau tussen het ministerie en de Raad is gemaakt, waarbij is afgesproken dat de Raad ernaar zou streven om binnen zes weken advies uit te brengen. De Raad constateert tevens dat het Wetsvoorstel later in consultatie is gegaan dan eerder aangekondigd: aanvankelijk had het Wetsvoorstel op 1 april 2026 in consultatie moeten gaan. De opgelopen vertraging in het wetgevingstraject lijkt nu te worden ingelopen door adviesorganen een kortere adviestermin te geven. De Raad betreurt deze gang van zaken.

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechterlijke beslissingen zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

II. Opmerkingen naar aanleiding van het Wetsvoorstel

Wijzigingen beslagrecht

Met het Wetsvoorstel wordt het uitgangspunt geschrapt dat bij het leggen van beslag een afschrift van stukken moet worden verstrekt aan een bij het beslag betrokken derde. Zolang de derde de stukken kan opvragen kan de Raad zich vinden in de voorgestelde wijzigingen. Er is een afweging gemaakt tussen privacybelangen van de beoogde beslagene en de informatie aan de derde die te billijken valt. Belangrijk is daarbij dat de derde de gegevens alsnog krijgt als hij daarom vraagt.

De Memorie van Toelichting (hierna: de 'MvT') zou nog op één punt aangepast moeten worden. In de laatste alinea voorafgaand aan paragraaf 4 (Artikelsgewijze toelichting) wordt vermeld dat in de huidige regeling in geval van een derdenbeslag een afschrift moet worden overgelegd van een rechterlijk vonnis. Artikel 475 Rv spreekt echter van een executoriale titel uit hoofde waarvan het beslag wordt gelegd. Dat kan een vonnis zijn, maar ook een beschikking of een andere beslissing. Ook een notariële akte levert een executoriale titel op, evenals een arbitraal vonnis waarop een exequatur is gegeven. Voorgesteld wordt daarom om in de MvT 'rechterlijk vonnis' te vervangen door een ruimere formulering die aansluit bij de tekst van artikel 430 Rv (grossen).

Wijzigingen voorlopige voorziening echtscheidingsprocedure

Bevoegde rechter (onderdeel L)

Het huidige artikel 823 Rv bepaalt dat de ('gewone') rechter die de voorlopige voorziening treft (dus niet de kinderrechter) bevoegd is de kinderen onder toezicht te stellen. Dit volgt ook uit artikel 821 Rv, waar in lid 5 artikel 808 Rv niet van overeenkomstige toepassing is verklaard. Voorlopige voorzieningen, ook als die op de kinderen betrekking hebben, worden dus door de ('gewone') rechter gegeven. In artikel 823 Rv nieuw is een verwijzing opgenomen naar artikel 1:255 van het Burgerlijk Wetboek. Dit kan de vraag oproepen of (toch) de kinderrechter bevoegd is. Om verwarring te voorkomen zou in de MvT aangegeven kunnen worden dat dit niet het geval is.

III. Aanvullende suggesties ten behoeve van de Vereenvoudigingswet

De Raad maakt van deze gelegenheid gebruik om uit eigen beweging een tweetal aanvullende suggesties in overweging te geven, in de hoop dat deze ook kunnen worden meegenomen in deze eerste tranche van de Vereenvoudigingswet.

Aanwijzing Hoog Beveiligde Zittingslocaties als zittingsplaatsen van alle rechtbanken en gerechtshoven

De huidige wetgeving rondom uitwijkbesluiten voor zittingen is onvoldoende flexibel om adequaat in te spelen op de wisselende veiligheidsrisico's die per zittingsmoment kunnen verschillen. Hierdoor kunnen de speciaal ingerichte Hoog Beveiligde Zittingslocaties (Vught, Justitieel Complex Schiphol, De Bunker)² niet altijd efficiënt worden ingezet. De Rechtspraak wordt daardoor soms gedwongen om zittingen buiten het eigen rechtsgebied te laten plaatsvinden, ook wanneer de risico's dat op dat moment niet rechtvaardigen. Dit leidt tot onnodige belasting van personeel, potentieel hogere maatschappelijke kosten (onnodig vervoer van hoog risico gedetineerden) en logistieke inefficiëntie.

Door in wetgeving alle extra beveiligde zittingslocaties als zittingsplaatsen voor alle gerechten aan te wijzen - bijvoorbeeld door in artikelen 1 en 2 van het Besluit zittingsplaatsen gerechten de hierboven genoemde Hoog Beveiligde Zittingslocaties als zittingsplaats voor alle rechtbanken en gerechtshoven aan te wijzen - ontstaat de flexibiliteit om zittingen risicogestuurd en doelmatig te plannen, passend bij de actuele veiligheidssituatie. Dit bevordert een effectievere inzet van de locaties en draagt bij aan een betere toegankelijkheid en veiligheid van de rechtspraak.

Term 'raadsheer' (en daarvan afgeleide termen) vervangen door genderneutrale term

De Raad merkt op dat in de wetgeving van het ministerie van Justitie en Veiligheid veelvuldig de niet-genderneutrale termen 'raadsheer' en 'raadsheren' voorkomen, evenals afgeleide termen als 'raadsheer-plaatsvervanger' en 'raadsheer-commissaris'. Het gaat hier om wettelijke functiebenamingen. Ingevolge artikel 5, derde lid, van de EU-richtlijn 2023/970 over loontransparantie mannen en vrouwen zouden functiebenamingen wel genderneutraal moeten zijn.

Gelet op de gedeeltelijk directe werking van de genoemde richtlijn voor de overheid en overheidswerkgevers per 7 juni 2026, adviseert de Raad om met voorrang wetgeving in gang te zetten waarmee de wettelijke functiebenamingen in overeenstemming worden gebracht met de genoemde EU-richtlijn. De Raad denkt graag mee over een passende vervanging voor de huidige terminologie.

WERKLAST

Het Wetsvoorstel heeft naar verwachting geen substantiële gevolgen voor de werklust van de gerechten.

² In de toekomst ook Vlissingen en Lelystad.

datum 8 juli 2026
pagina 5 / 6

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen het Wetsvoorstel, maar geeft u in overweging om het Wetsvoorstel op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken/aan te passen. Daarnaast doet de Raad een tweetal aanvullende suggesties voor aanpassing van wetgeving, in de hoop dat deze aanpassingen ook in de eerste tranche van de Vereenvoudigingswet kunnen worden meegenomen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

mr. S. Sicking-Sluis
Lid Raad voor de rechtspraak

datum 8 juli 2026
pagina 6 / 6

BIJLAGE: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

Memorie van Toelichting

Naar aanleiding van de MvT heeft de Raad de volgende tekstuele opmerkingen:

- In de een-na-laatste alinea voorafgaand aan paragraaf 4 (Artikelsgewijze toelichting):
‘moet bij de derde-beslagene’; *bij* schrappen.
- In de derde alinea onder V (Wetboek van burgerlijke rechtsvordering), derde zin:
‘het stuk’ wijzigen in ‘die stukken’.